

El llenguatge

Els aficionats

Els castellanismes «afició» i «aficionat» han aconseguit d'introduir-se amb molta força en el nostre llenguatge col·loquial. Es generalment sabut que les formes pròpies que hi corresponen són afecció i afeccionat, però potser molts no s'han aturat a considerar la posició que adopta la nostra normativa respecte a aquelles dues formes que devem a la pressió del castellà, així com les altres formes que hi poden alternar en moltes ocasions.

Resulta útil de tenir en compte, doncs, que el Diccionari normatiu admet la forma aficionat (indicant que ens prové del castellà) significant «el qui cultiva algun art, especialment el d'actor o d'actriu, sense tenir-lo per ofici». Parlant de teatre, doncs, els aficionats serien els qui en fan sense cobrar, perquè els agrada, en sessions no comercials, però no els espectadors assidus. Es a dir, un aficionat és un amateur, mot que, cal tenir-ho també en compte, figura així mateix al cos del nostre repertori normatiu. Però de fer teatre, cantar en una coral, pintar a l'oli, practicar un esport, etc, només pel goig de fer-ho, sense cap afany de lucre, a sentir aquest goig com a simple espectador, es pot dir que només hi ha un pas, que la Gran Enciclopèdia no ha vacil·lat a fer. Efectivament, a aficionat (nom i adjectiu) remet el consultant a afeccionat, cosa que vol dir que els considera equivalents.

En canvi, «afició» no ha obtingut la mateixa consideració que aficionat. Dit més clarament, no n'ha obtingut cap: no figura ni al Fabra ni a la Gran Enciclopèdia. La diversitat de recursos amb què podem expressar la mateixa idea — a més de afecció — segurament ho ha aconsellat així. Efectivament, mots com dèria, passió, amor, entusiasme, delit, interès, talent, etc, no poden ésser, en aquest cas, oblidats així com així. I referint-nos al públic habitual d'un determinat espectacle diríem, és clar, el públic.

Importa molt, doncs, que el liti-gi no es dirimeixi exclusivament entre «afició» i afecció. Així, en els diàlegs d'una obra narrativa, una frase com «La tieta tenia molta afecció per aquestes coses» seria avantatjosament substituïda per una altra de tan popular com «La tieta n'estava molt d'aquestes coses».

Albert Jane